

فناوری؛ کلید تجاری سازی پژوهش های دانشگاهی

یابد از سود حاصل از تجاری سازی ایده خود منتفع شود. این انتفاع باعث تشویق و ایجاد انگیزه بیشتر در دانشجو برای کسب سود بیشتر می شود. اما تجاری سازی ایده های دانشگاهی نیز باید همسو با پیشرفت تکنولوژی باشد. در واقع راهکار ورود به دنیای کسب و کار و سود آفرینی، محل فناوری است. به عبارت دیگر تجاری سازی ایده های پژوهشی، نقظه گمشده اتصال فناوری و بازار و تمرکز آن بر حلقه های انتهایی زنجیره ارزش است. از آنجا که به بازار رساندن یک محصول می تواند تضمین کننده موفقیت و بقای تولیدکنندگان آن باشد، تجاری سازی دانش فنی نیز به عنوان یک عامل حیاتی مطرح است. در این مسیر انتقال تجاری دانش از دانشگاه به صنعت، یکی از کارگرهای نوین دانشگاه محسوب می شود. در اقتصاد دانش محور دانشگاه ها در کنار تولید و انتقال و ترویج علم، به تجاری سازی علم نیز روی می آورند. ناقصه نماند که تجاری سازی نباید با فروش، سازگار باشد تا توسعه کسب و کار اشباع گرفته شود. بلکه دانشگاه ها باید به عنوان یک سازمان و به عنوان جزئی اساسی از اجزای جامعه، توجه و تمرکز ویژه ای بر کارآفرینی اقتصادی داشته باشند. تجاری سازی یک محصول تنها زمانی موفق خواهد بود که قبل از آن به این سوالات پاسخ داده شود، چرا، چه چیز، چه زمان، کجا، برای چه کسی، چگونه و چه کسی؟ تاسیس مراکز رشد، پارک های فناوری و... از جمله نمادهای تجاری سازی دانش در اقتصاد هستند. تجاری سازی برای توان به عنوان فرایند تبدیل دانش، نتایج موجود در نهادهای دانشگاهی به برخی انواع فعالیت های اقتصادی تعریف کرد. نگاهی به سیاست ها و برنامه های توسعه کشورهای توسعه یافته گویای این واقعیت است که این کشورها به اهمیت و جایگاه علم و فناوری پی برده و این دور را محور توسعه اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و فرهنگی خود می دانند و برای دستیابی به این هدف اقدام به برنامه ریزی های استراتژیک و سرمایه گذاری های کلان کرده اند. در کشور ما نیز برای دستیابی به این موقعیت، لازم است وضعیت تولید علم در ایران با کشورهای منطقه هدف به طور سیستمی مورد بررسی و مقایسه قرار گیرد تا نقاط حرکت، مریزهای رقابت و کشورهای رقیب معلوم شوند. سپس ضرورت دارد بر اساس وضعیت جاری تولید علم در ایران، نوعی برنامه ریزی فعال و اقدامات آینده نگر در راستای جایگاه علمی ایران انجام شود. دانشگاه به عنوان سازمان تولیدکننده دانش، بار اصلی وظیفه تحقق و دستیابی به این اهداف مهم را برعهده دارد که با توجه به امکانات، توانایی ها و تجربیات علمی انتظار می رود در قرن بیست و یکم، تجاری سازی تحقیقات دانشگاهی در اولویت سیاست گذاری های علمی کشور قرار گیرد.

محسوب می‌شود. اختراع موبایل در جهان مصداق بارزی از ادعای مطرح‌شده است. زمانی که برای نخستین‌بار در جهان، تلفن همراه اختراع و به‌بازار عرضه شد، کاربردی جز مکالمه نداشت و تنها به‌منزله تلفن همراه بود درحالی که اکنون کاربرد تلفن همراه و گوشی‌های موبایل فراتر از آنچه تصور می‌شد، گسترده است. در این سال‌ها اما، نکته مهمی نهفته است و آن اینکه از مرحله تست طراحی و ساخت وسیله‌ای که بتواند همانند یک تلفن همراه مورد استفاده قرار گیرد، سیاست‌گذاری برای تجاری‌سازی آن انجام شده بود درحالی که در ایران و به‌رغم تولید سالانه انبوهی از پژوهش‌ها، تحقیقات و پایان‌نامه‌های دانشجویی، هیچ برنامه و سیاستی برای تجاری‌سازی طرح‌ها و ایده‌های کاربردی وجود ندارد. این تفکر که مهم‌ترین دستاورد یک پژوهش یا یک تحقیق دانشگاهی، تولید ایده است متفاوت در ایران وجود ندارد. وقتی با یک فناوری جدید در دنیا مواجه می‌شویم که تا پیش از آن تصویری از وجودش نداشتیم، نخستین بررسی‌هایی که باید مطرح می‌شود، آن است که ایده اصلی آن چگونه تولید شده است؟ تولید این محصول چه فرآیندی را طی کرده که امروزه نتوانسته به‌عنوان کاربردی‌ترین محصول موجود در بازار دیده شود؟ پاسخ بسیار ساده است؛ ایده اولیه این محصول، براساس یک پژوهش شکل گرفته است. پژوهشی که پیش از تولید اینده انجام شده و ایده از دل آن بیرون آمده است. برای مثال اگر پژوهش در مورد تحقیق ماده شیمیایی است، پیش‌از هر چیز باید یک گروه تحقیق مشخص کند که از این ماده در چه صنایع و زمینه‌هایی می‌توان استفاده کرد؟ چه تعداد محصول می‌توان با استفاده از این ماده شیمیایی تولید کرد؟ چگونه می‌توان محصول را به تولید انبوه رساند و از محل فروش و صادرات آن، برای کشور ارزآوری به‌بهره داشت. درواقع این مرحله، در مرحله توسعه ایده و بررسی کاربردی کردن آن است و سپس باید ایده وارد مرحله تجاری‌سازی شود و هزینه تولید و ارزش افزوده، وضعیت بازار و وضعیت رقبا به شکل علمی بررسی شود. بدین‌وسیله است که دانشگاه‌ها و مراکز علمی در برخورد با تحقیق پژوهش‌های انجام گرفته در محیط دانشگاه چنین رویه‌ای را در پیش بگیرند، شکی نیست که گام‌های مؤثری در روند تجاری‌سازی دستاوردهای دانشگاهی برداشته‌اند. از سوی دیگر، چنین اقدامی انگیزه دانشجویان را برای ارائه ایده‌های کاربردی‌تر بیشتر می‌کند و موجب می‌شود نوشتن پایان‌نامه و انجام یک پژوهش از حالت رفع تکلیف خارج شده و به‌ایده‌ای برای رفع نیازهای جامعه تبدیل شود. تحقق چنین هدفی البته نیازمند همکاری خود با پژوهش‌های اختصاصی و توان بالاترین نمرات خود را در پژوهش‌های اختصاصی دهند که به تجاری‌سازی نزدیک‌تر است. دانشجو و محقق

آده

یافته‌های علمی و پژوهشی تا زمانی که جنبه کاربردی پیدا نکرده و به بازار عرضه نشده و در دسترس متقاضیان قرار نگیرند، عملاً دستاوردهای ارزشمندی تلقی نمی‌شوند. به عبارت دیگر در صورتی که نتیجه یک پژوهش، جامعه انسانی را به سمت بهبود اوضاع و ترقی جامعه پیش نبرد، بود یا نبود آن تفاوتی ندارد. بنابراین شرط اول مفید بودن تحقیقات دانشگاهی کاربردی بودن آن است. این خصیصه باعث می‌شود تا حلقه اتصال میان صنعت و دانشگاه شکل گرفته و فرآیند تجاری سازی پژوهش‌های دانشگاهی در مسیر درست خود قرار گیرد. چه بسیار تحقیقات و پژوهش‌هایی که پس از سال‌ها تلاش و کوشش محققان، همچنان به دلیل کاربردی نبودن آن وارد مرحله تجاری سازی نشده و توانسته نقش و رسالت خود را در مقابل جامعه هدف ایفا نکنند. در ادبیات اقتصاد، تجاری سازی عبارت است از خلق محصول، خدمت یا فرآیند جدیدی مبتنی بر رفع تقاضای جدید که رفع آن مستلزم تلاش مستمر در راه تبدیل نتایج به محصولات و خدمات جدید و یا برپایی موفق آنهاست. فرآیند تجاری سازی، همان فرآیند انتقال دانش و فناوری از مراکز تحقیقاتی مانند مراکز رشد، دانشگاه‌ها و پارک‌های علم و فناوری به صنایع یا کسب و کارهای نوین است. روش‌های کاربردی به تجاری سازی فناوری در این کشورها و توسعه یافته‌ها شاهد تولید بسیاری از محصولات و ترقی محسوب و سالانه سرمایه‌گذاری‌های کلیدیشت در این حوزه می‌شود. در واقع این باور که سهمیم شدن پژوهشگران در دستاوردهای ناشی از تجاری شدن پژوهش‌های آنان می‌تواند در توسعه و آبادی کشور نقش مستقیم ایفا کند، نهاده شده و بر این اساس بسیاری از کشورها افزون بر هزار میلیارد دلار صرف تجاری سازی تحقیقات دانشگاهی می‌کنند. آمارهای خوبی نشان می‌دهد که بخش عمده‌ای از حجم تجارت جهانی در دوره دهه اخیر ناشی از تجاری شدن پژوهش‌های پژوهشی بوده است چرا که محققان پژوهشگران به‌طور مستمر تلاش می‌کنند که کالاهای جدید ابداع کرده و به بازار عرضه کنند؛ کالاهایی که تا پیش از آن مشابهی نداشته یا از ویژگی‌ها و فناوری‌هایی برخوردار است که نمونه‌ایان تاکنون مورد استفاده قرار نگرفته است. با توجه به اینکه در عصر تکنولوژی پر خره بسیار کالاهای و محصولات به دلیل سرعت بالای رشد فناوری، حیات کوتاه‌ است، کشورهایی که تولید کالاهای بیشتر از عرضه‌شان بدین‌گونه برپایند، لذا توجه به تولید کالاهای کاربردی میزان تقاضا و دوره ماندگاری آن زیاد باشد، یک اصل مهم

پورتنی

ای افزود: «شبکه پژوهشی و آزمایشگاهی دانشگاه نیز در صورتی که طرح پیشنهادی از قابلیت‌های لازم جهت پیشبرد اهداف برنامه‌ریز خود را داشته باشد، موافقت خود را با تأسیس آزمایشگاه با کارگاه مرکزی اعلام می‌کند و واحد دانشگاهی می‌تواند بر این اساس ساختمان مستقلی را جهت جمع‌آوری آزمایشگاه‌ها اختصاص دهد و برای کارگاه‌های مرکزی نیز سوله‌ای مناسب در نظر بگیرد.»

محمدی در خصوص اهداف این شیوه‌نامه گفت: «تفکیک منطقی آزمایشگاه‌ها، کارگاه‌های مرکزی (تحقیقاتی) کاربردی از آزمایشگاه‌ها، کارگاه‌های صرفاً آموزشی، ایجاد بستری مناسب برای ارائه خدمات با کیفیت به پژوهشگران، شناسایی و مدیریت ظرفیت‌های ساختاری و تجهیزاتی دانشگاه در پاسخگویی به نیازهای جامعه، صنعت و دولت، توانمندسازی دانشجویان با خدمات اعضای علمی و کارکنان توانمند در حوزه فعالیت‌های آزمایشگاهی و کارگاهی، بهره‌گیری از انگیزه‌های بخش خصوصی و منافع جمعی در راستای مفاصل تحقیقاتی و استفاده از ظرفیت کلان شبکه آزمایشگاهی و کارگاهی دانشگاه آزاد اسلامی برای ارائه خدمات یکپارچه به کل کشور و... از اهداف این شیوه‌نامه است.»

مدیرکل پژوهش‌دهنده‌ها و مراکز تحقیقاتی دانشگاه آزاد اسلامی در رابطه با نحوه مشارکت و مدل مشارکتی این طرح اظهار داشت: «آزمایشگاه، کارگاه مرکزی (تحقیقاتی کاربردی)، ابتدا در قالب قرارداد بهیو‌برداری برای مدت یکسال (به صورت آزمایشی) براساس مقررات مندرج در شیوه‌نامه تحویل متقاضی با اولویت اعضای هیات علمی یا کارکنان دانشگاه خواهد شد. در صورت وجود رضایت از عملکرد شرکت طرف مشارکت با واحد استاگاهی می‌تواند مطابق مقررات مندرج در شیوه‌نامه درخواست نحوه ادامه فعالیت شرکت تصمیم‌گیری کند. مشارکت در قالب شرکت، با احتساب آورده دو طرف و مشخص کردن درصدهای سود و زیان خواهد بود.»

ی ارزیابی از امیدواری کرد ابلاغ شیوه‌نامه راه‌اندازی و بهره‌برداری از آزمایشگاه‌ها و کارگاه‌های مرکزی (تحقیقاتی/ کاربردی) بتواند در حوزه آزمایشگاهی و کارگاهی دانشگاه نقطه عطفی برای بهره‌مندی بیشتر پژوهشگران و نخبگان جامعه و دانشگاه در مسیر پیشرفت و تعالی کشور باشد.

هم تکریم از پیشگامان و منادیان حوزه تقریب مذاهب
نشگاه آزاد اسلامی برگزار می‌شود

دانشگاه آزاد اسلامی در راستای گسترش و اعتلای فرهنگ تقرب
بمذاهب و مراسم تکریم و تقدیر از شخصیت‌های پیشگام و منادان فعال
در حوزه تقرب مذاهب اسلامی را در سطح ملی و بین‌المللی از میان
اندیشمندان و خیرین (دانشگاه آزاد اسلامی) اهل تسنن
در شعبه، در حوزه‌های علمی، فرهنگی، هنری و اجتماعی در ایام دهه
سپارک فجر برگزار می‌کند.

علاقه‌مندان، صاحب‌ان اثر علمی یا اقدام موثر فرهنگی و اجتماعی
می‌توانند رزومه، اسناد و آثار مرتبط را تا تاریخ بیستم دی ماه
۱۴۰۲/۹/۹ به آدرس تهران، انتهای بزرگراه شهید ستاری (شمال)،
پلاوار شهید احرار، سازمان مرکزی دانشگاه آزاد اسلامی، کدپستی
۳۸۵۵۴۷۲۹، پلاک ۵، طبقه ۵، دفتر تقرب مذاهب اسلامی بابه
دروسی ارسال کنند.

آدرس ایمیل: taghribazad@gmail.com ارسال کنند.

۹ چه خبر از دانشگاه

زمان و نحوه ثبت نام پذیرفته شدگان رشته های پزشکی، دندانپزشکی، داروسازی و دامپزشکی دانشگاه آزاد اسلامی

دانشگاه آزاد اسلامی در اطلاعیه ای زمان و چگونگی ثبت نام پذیرفته شدگان رشته های پزشکی، دندانپزشکی، داروسازی و دامپزشکی اعلام کرد. در این اطلاعیه آمده است: به اطلاع پذیرفته شدگان رشته های دندانپزشکی، پزشکی، داروسازی و دامپزشکی می رساند، پذیرفته شدگان می توانند از روز چهارشنبه ۱۴ آبان ماه با مراجعه به سامانه آموزش یار به آدرس edu.iau.ac.ir نسبت به ثبت نام خود به صورت مجازی اقدام کنند. قناتل است راهنمای پذیرفته شدگان رشته های پزشکی، دندانپزشکی، داروسازی و دامپزشکی دانشگاه آزاد اسلامی در سامانه sanjesh.iau.ir قابل مشاهده و دریافت است.

ابلاغ شیوهنامه بهره‌برداری از آزمایشگاه‌ها

کارگاه‌های مرکزی نقطه‌عطفی در مسیر پیشرفت کشور است

عبدالمجید محمدی، مدیرکل پژوهشکده‌ها و مراکز تحقیقاتی دانشگاه آزاد اسلامی، با اشاره به ابلاغ شیوه‌نامه راندازی و بهره‌برداری از آزمایشگاه‌ها و کارگاه‌های مرکزی (تحقیقاتی) کاربردی دانشگاه آزاد اسلامی، گفت: «واحدسازی دستگاه‌های آزمایشگاهی در مراکز تحقیقاتی و کارگاه‌های تخصصی با زیرساخت‌های مناسب ستادی، می‌تواند به راندازی آزمایشگاه‌ها و کارگاه‌های مرکزی اقدام کنند.»

وی افزود: «روافع آزمایشگاه/کارگاه مرکزی (تحقیقاتی/کاربردی) مجموعه‌ای از آزمایشگاه‌های تحقیقاتی و کارگاه‌های درآمدزایی هستند که با استفاده از دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی هستند که در یک فضای واحد یا ساختمان، تجمع شده‌اند و درآمدزایی از این حوزه، صرفاً از این محل صورت می‌پذیرد.

محمدی اظهار داشت: «آزمایشگاه‌های تحقیقاتی دانشگاه آزاد اسلامی که همکار سازمان ملی استاندارد یا مرجع سایر سازمان‌های تأیید صلاحیت‌کننده یا عضو شبکه آزمایشگاهی فناوری‌های راهبردی و معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری هستند و همچنین آزمایشگاه‌های تحقیقاتی مستقر در شرکت‌های دانش‌بنیان، مراکز رشد، پارک‌های علم و فناوری و همچنین آزمایشگاه‌های تحقیقاتی، بخش خصوصی و دولتی خارج از مجموعه دانشگاه آزاد اسلامی که می‌تواند شبکه پژوهشی آزمایشگاهی دانشگاه‌ها را تحت شرایط تشخیص داده شوند، تحت ضوابط شبکه پژوهشی آزمایشگاهی دانشگاه، می‌توانند عضویت در شبکه آزمایشگاه، کاراگر مرکزی (تحقیقاتی/ کاربردی) را دریافت کنند.»

مدیر کل پژوهشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی دانشگاه آزاد اسلامی تصریح کرده: «مراکز خدمات آزمایشگاهی و کارگاهی استان‌ها باید با همکاری واحدهای دانشگاهی زیرمجموعه استان به تهیه بانک اطلاعاتی جامع از فهرست آزمایشگاه‌ها و کارگاه‌های تحقیقاتی به همراه لیست تجهیزات پیشرفته اقدام کنند. در واقع در این مرحله مراکز خدمات آزمایشگاهی ملزم هستند آزمایشگاه‌های تحقیقاتی را از آزمایشگاه‌های صرفاً آموزشی تفکیک کنند. در مرحله بعد مراکز خدمات استان با توجه به قابلیت‌ها و نیازهای استان ملزم هستند طرح کسب و کار آزمایشگاه‌ها را تهیه و برای تصویب و تأیید به شبکه پژوهشی و آزمایشگاهی دانشگاه ارائه کنند.»